

Een van de meest besproken verbouwingen van dit moment betreft het complex waar het politieke hart van ons land klopt: het gebouw van de Tweede Kamer in het centrum van Den Haag. Het wil tot nu toe niet echt vloten met de reconstructieplannen, die vooral veel negatieve aandacht krijgen. Eén aspect blijft voortdurend buiten beeld en daar wil ik graag een accent bij zetten: de kansen en mogelijkheden voor circulair ontmantelen en bouwen. Echt een buitenkans op deze unieke locatie!

'Het Binnenhof' is niet slechts de feitelijke plaatsbepaling van het Tweede Kamergebouw, maar het is ook een synoniem voor het politieke centrum van Nederland. Het gebouw staat al heel lang op dezelfde plek en is dus bijzonder duurzaam vastgoed. Geweldig om die duurzaamheid nog eens extra te vergroten. Hoe? Door bij de verbouwing beschikbaar komende materialen opnieuw te gebruiken; door voor nieuw benodigde materialen gebruik te maken van grondstoffen uit andere Haagse gebouwen.

Circulair ontmantelen en bouwen heeft een aantal grote voordelen. Het is goed voor de aarde, want je verspilt geen kostbare grondstoffen, produceert aanzienlijk minder afval en vermindert de CO2 uitstoot met maar liefst 70 procent! Verder is het ook goed voor de portemonnee. Ik durf te garanderen dat met circulair ontmantelen en bouwen het hele project niet duurder wordt! Een garantie van betekenis, want op dit moment gaat het budget alle kanten op en durft niemand op dat punt nog iets te garanderen.

De bekendheid die circulair ontmantelen zo zou krijgen, geeft deze duurzame werkwijze een *boost* die politiek Den Haag ook zou moeten willen. De geplande CO2-reductie voor de komende jaren is enorm. Die ambitie is alleen haalbaar als de overheid zelf ook meedoet. Nu kan zij daadwerkelijk laten zien hoe belangrijk zij het vindt om die doelstellingen te halen. Het is een gouden kans om dit gebouw uit de Gouden Eeuw duurzaam geschikt te maken voor de komende eeuwen.

Er is, ten onrechte, een beeld ontstaan dat het zorgvuldige proces van circulair ontmantelen veel meer tijd kost. Daarom wordt alles maar 'in elkaar gekraakt'. Raar eigenlijk: we gaan renoveren om het gebouw duurzaam te maken, maar in de weg daarnaartoe letten we nergens op. Je moet het hele proces in ogenschouw nemen, van begin tot eind.

De Tweede Kamer levert kostbare grondstoffen op waar we nog van alles mee kunnen: gips, kozijnen, deuren, vloerafwerking, binnenwanden en kabelgoten. Donorgebouwen, die bruikbare grondstoffen voor de verbouwing kunnen leveren, zijn er genoeg. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden bij de werkzaamheden ingezet. Zo krijgt deze veelbesproken reconstructie echt een verhaal. En krijgt een project dat tot nu toe vooral negatief het nieuws haalt er ineens een positieve dimensie bij! ■

MICHEL BAARS
eigenaar New Horizon